Baptismus advocat gratiam quam circumcisio non advocabat. ergo plus confert hodie baptismus quam olim contulisset circumcisio. Sed sic. Solutio. illud idem conferebat. scilicet non omne.

Duerit fuerunt tres illa sacramenta. Ideo mutata est circumcisio per baptismum que **Quare per baptismum mutata sit.** 93
sacramentum baptismi communius est et perfectius. Ibi enim peccata tantum dimittebantur + quia in maribus et feminis
sed gratia ad bonum operandum ad iuvandum non prestabatur. In baptismo vero non modo
peccata remittuntur sed et gratia adiutrix confertur. Unde in aqua refectionis dicitur
quasi aridos fecundat et lata fructificare amplioris ubertate donat.

Si vero queritur de parvulis qui ante diem **De parvulis defunctis ante octavum diem.**
octavum moriebantur an quia non fiebat circumcisio (ex lege) interitum salvarentur.
Idem respondere potest quod scitur de parvulis ante baptismum defunctis. quod pri
re constat. Unde Beda contra pelagianos est tribuendo tam salubre
clamat. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non intrabit in regnum celorum
ipse dudum clamabat per suam legem. Masculus cuius preputii caro circumcisa non
fuerit. peribit de populo suo. quia pactum meum irritum fecit. Forte tamen sub
lege. ingruente necessitate mortis. ante octavum diem circumcide
bant filios sine peccato. sicut modo fit in ecclesia de baptismo.

Si pactum eius irritum faciebat. ergo actualiter peccabat. Solutio. pactum eius facit irritum. idest in eo pactum eius non complebatur.

De sacramentis nove legis

Iam ad sacramenta nove legis accedamus. que sunt baptismus confir
matio. Eucharistia. penitentia. Unctio extrema. ordo.
Coniugium. De quibus queritur quare non fuerint instituta mox post hominis lapsum
cum in eis sit iustitia et salus. Dicimus (ad quod) quia non ante adventum Christi qui gratiam attulit
gratie sacramenta fuisse danda. que ex ipsius morte et passione virtutem sortita sunt.
Sed a venire noluit antequam homo de lege naturali et scripta convinceretur,
neque naturam iuvare posset.

De baptismo.

Nunc ad de baptismi sacramento videamus. quod inter nove gratie sacramenta primum
est. quod iohannis suo baptismo preveniat. quod primus baptizavit legitur. sed in aqua non
in spiritu sicut ipse ait. Ego baptizo vos in aqua etc. Baptismus iohannis sola corpora
abluebat. et a peccatis non mundabat. Baptismus in remissionem peccatorum
prestabat. Iohannis et quod baptizabat penitentiam docebat. Et illi, unde
veniebant ad iohannem in iordane confitentes peccata sua.

De differentia baptismi Christi et iohannis.

Ad quod ergo utilis fuit baptismus iohannis cum in eo remissio
peccatorum non daretur. (ad hoc scilicet) quod usum baptizandi preparabat ad baptismum Christi. Sed
queritur quare dictum est baptismus iohannis. Sed est virtus aut. quia ibi iohannes operatio tamen
visibiliter erat exterius lavandi, non invisibilis gratia dei interius operantis.
Sed cum et operatio et baptismus ille a deo erant (non) ab homine. Sed hominis dicitur est.
quia nichil ibi gerebatur quod non ageret homo. Si vero queritur an fuerit sacramentum. sciendum
eo sensu concedi quod legalia signa sacramenta dicuntur. Significabat et

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
© Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/bav_pal_lat_325/0195
MANFRED LAUTENSCHLÄGER STIFTUNG